

significat aliquid nō in subiecto, uiam autem aliquid significat aliquid in subiecto: significat enim forma in materia, & habitum in subiecto. 2. Meta. cō. 39. Nota tamen q̄ nomen tale denominatum primū significat accidēs, & secundū subiectum: ut scribit Cōmen. 5. Meta. com. 14. contra Anticenam. Et ideo dixerunt Sapientes, q̄ cōtra tum principaliter significat formam, sed connotat dicit subiectum.

Abstracta formā à materia ita se habent, q̄ dispositio, & dispositio in eis sūt unum in esse, & duo in consideratione. 12. Metaphy. commen. 39.

Abstractum esse, impossibile est demonstrari, nisi uia mos tus. 12. Meta. com. 5. idem primo Physi. com. ultimo. 8. Phys. com. 3. idem. 2. Phys. com. 22. 8. 26.

Abstractarum substantiarū nulla est quæ non moueat, quia tunc inueniretur in dispositione diminuta. 12. Meta. com. 48. & elicetur ex texu.

Abtracta anima operatio est, quæ fit sine instrumento corporali, & nō est in rebus existentibus in corpore. Si autem operatio animæ fuerit in rebus existentibus in corpore, il

Digressio
qualiter aq̄
operatio sit
abstracta.
Ad qualita
tem abstra
ctionis op
eratiois aq
ue due
conditio
nes requi
runtur.

la non erit abstracta, primo de Anima. cō. 13. Vbi aduertere secundum mentem Auer. duas conditions requirent ad qualitatem abstractionis operationis animæ. Prima ut nō fiat per organū corporale, ita q̄ non dependet à corpore, ut à subiecto. Secunda ut non sit in rebus existentibus in corpore, id est q̄ non dependeat ab aliquo existente in corpore, ut ab obiecto: & ista est operatio sempiterna, & abstracta intellectus agentis intelligentis Deum, & alteras substantias. Sed illa operatio animæ, q̄ non fit per organū corporale, & tamen sīt in rebus existentibus in corpore, ita q̄ dependet obiectuē à corpore: illa inquā nō est abstracta, sicut est operatio intellectus possibilis: illa et intellectus talis nō sit depedit, sed fit abstracta à corpore. Vnde Auer. sententia ex mente Arist. tenet intellectum materialem quo ad substantiā esse abstractū à corpore, sed quo ad operatione eius nō esse abstractū, quare intellectio eius fit in imaginatione. Et hoc est, quod nota uit Cōmen. in primo de Anima. cō. 1. ubi dicit q̄ hęc est sententia eius in intellectu materiali, q̄ ipse est abstractus à corpore, & nihil intelligit fine imaginatione. Et si ista est opinio Arif. uidetur q̄ sit fundata super ista ratione, quia Natura (ut dicit Arist.) est causa omnis ordinatiois. ex 3. Physit. cō. 5. & in 8. de natura animalium. cap. primo. Natura per media trādit ad extrema. Cū autem sit duplex genus formarū extrema, seu uirtutum (quædam enim sunt immateriæ materiæ utroq; modo, & quo ad substantiā, & quo ad operationem: quædam uero utroq; modo se iunctæ) in primo gradu sunt omnes formæ eductæ de potentia materiae, in quibus tamen est latitudine: quia distatiō entium sunt ualde diuersæ. In secundo uero gradu sunt Deus, & separatis intelligentiæ, que etiam inter se difat, ut patet. 12. Prima phis. cō. 44. Et ideo fuit necessarium, ut inter ista duo extrema caderet media. Talia autem (ut ostendit natura divisionis) sunt, uel esse posunt, aut imaginari esse: ut quia aliquid sit abstractū quo ad operationem, & nō quo ad substantiam, uel ecōtra q̄ sit abstractū quo ad substantiā, & dependes quo ad operationem. Primum dari nō potest, quia operatio emanat à potentia, & potentia ab essentiā: & ideo si opatio erit abstracta, & substantia immersa, tunc operatio effet sine potentia, aut essentia operare, quod est impossibile: quia nō potest operatio transcedere essentiā, aut potentia operantur. Relinquitur ergo, ut solum in re posit effe aliud quod secundum suā substantiā est abstractū à corpore, & in operatione de pēdet à corpore, & hoc est natura intellectus materialis.

Vnde ex hoc scire poteris quantum deuiauerit à uia Peri patriciorum Petrus illi P̄ponacius, in suo libello de mortalitate animæ, qui sua intentione fundauit in hoc fundamento, q̄ omnis substantia abstracta à corpore habet operationem abstractā à corpore. Aequiuocatio decepit eum, q̄a hęc natura media ipsum latuit, sicut in simili dicit Arist. contra Antiquos qui negabant generationem: quia latuit

eos. Ita media inter nō ens simpliciter, & inter ens sim pliciter, & paralogizabat ex aequiuocatione. Sed hac uia natura soluit eum corū ignorantiā, ita in proposito ha bent: Abstractū à quiuocē dicitur de intellectu materiali, & de aliis separatis intelligentiis, (ut dicit Auer. in lib. De strūct. disp. 5. in foli. 3. dubii.) & hoc rationabiliter: nam scientia aequiuocē dicitur de scientiis nostris intellectus, & de scientia intelligentiari. 12. Meta. com. 51. & in lib. De strūct. disp. 6. Et ideo licet uerē abstracta, quæ per essentia intelligentiæ, habent operationē uerē abstractā, quæ nullo modo à corpore, neq; subiectiū, neq; obiectuē dependet, tamen de infimo abstractorum, quod mediat inter uerē materialia, & uerē abstracta, fallit hoc. Vnde etiam multa uerificantur de illis, quæ de intellectu materiali non uerificantur: quia iste est causatus ab obiecto, illi sunt causa: & Scientia in hoc est qualitas, in illis est substantia: & scientia hoc haber ignorantiā oppositam, illis uero nullum est oppositum: & multa id genus.

Abstracta substantia non possunt esse causa, neq; secundū formas, neq; secundū actiones istorum generabilium, & corruptibilium. primo Meta. cō. 31. quod sic intelligo. Arguit enim Phs ibi contra Platōnē qui ponebat ideas esse causas formales, & agētes respectu corruptibilium, & generabilium. Formas quidem dantes eff formaliter, quia asserebat, q̄ Socrates & idea Socratis, erant idem formaliter, & dicebat q̄ erat causa effectrices immedie. Causant igitur qui ponit animam intellectuā esse formam formaliter inherenter homini, in uia Auerois.

Absurdum est simul querere scientiam, & sciendi modum. 2. Meta. cō. 5. Vbi aduerte q̄ per modum sciendi Cōmen. exponit Logicam: etenim secundum Alexan. & antiquos Peripateticos, Logica propriè non est scientia, sed modus sciendi, seu organum utriusq; Philosophie. Nam in Speculativa scientia docet discernere uerum à falso: in Practicā uero, bonum à malo. Vnde caueant qui dicunt logicam esse scientiam propriè dictam, & ultra hoc q̄ sit Speculativa. Non enim uidetur scire quid nominis Theorici. Nā (ut inquit Alex.) Theorici dicitur πορεία τὸ θεωρεῖν, quod est τὸ θεωρεῖν, hoc est à contemplandi Diuinis rebus. In entibus autem rationis, & secundū intellectus, nihil Diuinitatis est uideretur. Vnde Arist. in. 5. Prima philosophia abicit à consideratione scientiæ Diuinæ ens in anima, quia est ens diminutum. Licit igitur in Logica fiant rationes necessariae, non tamen sunt demonstrativa. Stat enim aliquā rationem esse ex ueris temporib; & tamen non erit ratio demonstrativa, sicut dicit Cōmen. in. 4. Physi. in com. 20. sed appellantur Dialectica demonstrationes. De hoc tamen uide in questionibus Miscellaneis diffusa. Unde si aliquando inuenitur Logicā dici scientiam, illud est secundum communitatē nominis.

Accari animal nomine, omnium animalium minimum esse uidetur, & est candidum, & nascitur in cera uetus Arist. in. 5. de natura animalium. cap. 32.

Accidentia, & uniuersitatis omnia quæ sunt in subiecto, sicut forma in subiecto, impossibile est, ut p̄ se moueri posset. 4. Phys. tex. cō. 32. idem. 5. Phys. tex. com. primi.

Accidentia sunt duo modi, uidelicet attribuere accidentiū rei illud quod attribuitur rei: & attribuere totū illud quod attribuitur parti. 4. Phys. cōmen. 45.

Accidentalitas inuita motoribus, qui sunt hic, aliquid operatur in eis corum. Sed accidentalitas in motoribus placentarum nihil operatur. 8. Physi. cōmen.

Accidentia non posse permanere, per tempora, & dixerunt loquentes in lege Maurorum. 8. Phys. com. 74.

Accidentia inseparabilia diffiniuntur per subiecta, sed non subiectum per illa. 1. Physi. cō. 29. & 7. Meta. tex. cō. 17. 19. & 40. Vide in contradictionibus nuper additis,

Accidentale sumunt duobus modis, uel ut opponitur naturali, uel opponitur essentiali. primo Cœli cō. 14.

Accidentum essentialium conditio est, ut cognitio eorum sequatur cognitionem substantiae. 2. Cœli. cō. 40. idem primo de Anima. tex. 1. & 4. Physi. com. 33.

Contra po
Contra p
marum a
du
plex.

Contra po
Contra p
marum a
du
plex.